

1. Stanislav Devátý ve vazbě

Dne 7.8. 1989 vzal okresní prokurátor v Gottwaldově do vazby signatáře Charty 77 Stanislava Devátého. Důvodem vazby je obava, že by Stanislav Devátý mohl pokračovat v trestné činnosti, za níž je stíhán. Jak známo, je Stanislav Devátý trestně stíhán již od konce minulého roku pro trestný čin pobuřování, jehož se měl dopustit sestavením petice Společnosti přátel USA, požadující demokratizaci společenských poměrů, sbíráním podpisů pod tuto petici a jejím zasláním nejvyšším státním a stranickým orgánům. Tohoto trestného činu se měl dopustit dále tím, že spolu s dalšími aktivisty SPUSA urgoval odpověď na tuto petici. Jako obviněný z trestného činu pobuřování byl Stanislav Devátý v březnu a dubnu t.r. 28 dní ve vazbě, v níž držel po celou dobu hladovku. Díky solidaritě z domova i ze zahraničí byl však propuštěn na svobodu. Znovu byl uvězněn 1. května, když se účastnil nezávislého vystoupení aktivistů Charty 77 a nezávislých skupin v prvomájové manifestaci v Praze na Václavském náměstí. Byl za to obviněn nejprve z přečinu proti veřejnému pořádku, později z trestného činu ztěžování výkonu pravomoci veřejného činitele. Navíc byl obviněn, že prý valgárně spílal příslušníkům SNE, kteří pracují jako dozorcí v celách předběžného zadržení v Praze v Konviktské ulici a je proto stíhán za trestný čin útoku na veřejného činitele podle ustanovení, které postihuje verbální útok. Pro přečin, jehož se měl dopustit na 1. máje N na Václavském náměstí, byl Stanislav Devátý opět ve vazbě, a to 19 dní. Opět držel hladovku a opět byl v důsledku mezinárodní i domácí solidarity propuštěn na svobodu. Vyšetřování všech tří jednání, která jsou označována za trestná, byla spojena do jediného řízení a Stanislav Devátý byl 10.7. seznámen s výsledky vyšetřování. Obvinění z trestného činu pobuřování je evropskou raritou. Jeho podstata spočívá v tom, že pachatel vyjadřuje alespoň dvěma osobám své postoje, nepřátelské k socialistickému společenskému a státnímu zřízení, a snaží se je pro tyto postoje získat. Tak je možno stíhat jakýmkoliv vyslovený kritický názor na společenské problémy. K formálnímu zrušení obdobného ustanovení v SSSR, tzv. protisovětské propagandy, došlo minulý týden, když bylo upřesněno, že tohoto trestného činu se dopustí jen ten, kdo vyzývá k násilným akcím. Analogické ustanovení k čs. pobuřování existuje už jen v NDR - je to tzv. protistátní štvání /Staatfeindliche Hetze/ - a pravděpodobně v Rumunsku a Albánii. Ustanovení je v hrubém rozporu s právem na svobodu slova, tak jak ji zaručuje Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, který je i pro Československo závazný. Nepatřičnost zákonného ustanovení je rovněž pocítována čs. občany. Z 80 svědků, kteří k tomuto obvinění Stanislava Devátého byli vyšetřovatelem Státní bezpečnosti předvoláni, zhruba 60 odmítlo vypovídat vůbec a ze zbylých nikdo nepotvrdil, že by je Stanislav Devátý s peticí seznámil. Vzhledem k tomu, že nelze předpokládat, že Stanislav Devátý by pro své úředně státu nepřátelské postoje chtěl získávat nejvyšší stranické a státní představitel, bude prokurátor u soudu v obtížné důkazní situaci. Vyšetřováním však nebylo prokázáno ani další údajně trestné jednání Stanislava Devátého, tedy na 1. máje. Příkaz k opuštění Václavského náměstí byl zcela nezákonný, vydali ho příslušníci v StB v cizí vylu a reakce Stanislava Devátého - nechal se odnést do služebního vozu - byla zcela přiměřená. Navíc vyšetřování odhalilo další nezákonný postup při obviňování Stanislava Devátého. V cele předběžného zadržení se Stanislav Devátý nedopustil žádného útoku, ani slovního, vůči příslušníkům SNE. Prokazuje to mj. svědectví Vladimíra Trlidy, který byl umístěn v blízkosti konfliktu, a dále pak to, že chybí v oddělení cel předběžného zadržení záznam o této události, i když je zde záznam o přivolání lékaře ke Stanislavu Devátému. Skutečnost je taková, že Stanislav Devátý zde opět užil své metody pasivní resistence odmítal obléci sivezeňský oděv s poukazem na to, že mu je zima. Byl proto nahý přikurtován k a lůžku. Slovních útoků na dozorce se však nedopustil. Ze toto vše má být nyní Stanislav Devátý

/pokračování zprávy č.1/

souzen. Obžaloba už údajně prokurátor vypracoval a zaslal okresnímu soudu v ~~XXXX~~ Gottwaldově. Bude-li Stanislav Devátý uznán vinným i spáchá - ním trestného činu pobuřování, hrozí mu úhrnný trest od jednoho roku do pěti let. Současné znovuvzvětí Stanislava Devátého do vazby je v prostředí ~~XXXXXX~~ Charty 77 dáváno do souvislosti s nestávajícím 21. výročí vojenské intervence do Československa, jednak s tím, že Stanislav Devátý je - vedle Václava Havla, Jiřího Křížana a Saši Vondry - ručitelem ze správnost podpisů pod provoláním Několik vět. Z této činnosti nebyl ve smyslu trestního zákona obviněn, nicméně v rámci trestního stíhání proti rozšiřování Několik vět, které je vedeno ve věci, tedy nikoliv proti konkrétním osobám, byla u něho provedena 27.7. domovní prohlídka; jak jsme již uvedli, bylo onoho dne provedeno v této věci 8 domovních prohlídek, a to v Praze, Gottwaldově, Třebechovicích pod Orebem, Liberci a Prostějově a dále čtyři prohlídky byly stejného dne provedeny v Praze a Kladně ve věci textů klubu ze socialistickou přestavbu Obrode. Obhajobu Stanislava Devátého převzal JUDr. Jiří Machourek z Brna. Z kruhů blízkých obhajobě se dovídáme, že záměr uvěznit Stanislava Devátého krátkou dobu před přepokládaným hlavním líčením, kterému má dojít již příští týden, je spojen s obavou, že v případě obvyklé hladovky Stanislava Devátého bude obžalovaný ještě fyzicky schopen účastnit se hlavního líčení. Z druhé strany, tvrdí se v prostředí Charty 77, má být proces se Stanislavem Devátým prostředkem zastrášení těsně před srpnovým výročí. Ze zkušenosti však víme, že změny původních záměrů mocenských orgánů jsou velmi časté. Při zadržení Stanislava Devátého dne 7.8. na oddělení VB v Gottwaldově, kdy mu bylo oznámeno, že je vzat do vazby, aby nepokračoval v trestné činnosti, bylo Stanislavu Devátému zároveň povoleno, aby o tom telefonicky informoval svou matku. Stanislav Devátý v tomto telefonickém hovoru prohlásil, že ~~minimálně~~ se miní i nadále hájit tak, jak dosud. Na tuto zjevnou narážku reagovala jeho matka tak, že mu rozmlouvala, aby držel opět hladovku. Stanislav Devátý však trval na svém. Lze tedy mít za prokázané, že Stanislav Devátý protestní hladovku nadále drží. Z lékařských zpráv přitom vyplývá, že jeho organismus je předešlými dvěma hladovkami natolik oslaben, že další hladovka, byť krátkodobá, může znamenat vážné a trvalé poškození některých tělesných orgánů. Podle poslední zprávy z 9.8. je Stanislav Devátý ve vazbě ve věznici v Olomouci. Znovu bylo potvrzeno, že drží hladovku. Pokud nebude rozhodnuto ve smyslu trestního řádu jinak, je kompetentním soudem řízení v této trestní věci okresní soud v Gottwaldově a dále krajský soud v Brně coby soud odvolací. K podání žaloby a k účasti na hlavním líčení je příslušný okresní prokurátor v Gottwaldově, jehož účast však může být kdykoliv nahrazena účastí v jakémkoli vyššího prokurátora.

2. Další podpisy pod provoláním Několik vět

VIA je zmocněna prohlásit, že k provolání Několik vět se k 8.8. 1989 do 12 hodin připojilo 16 516 občanů. Od 27.7., tedy za 13 dní, vzrostl počet signatářů této petice o 4 993 občany. Podpisů pod provolání Několik vět přibývá v poslední době více než dříve, a to i přes rozsáhlou kampaň proti této petici a zásahům proti jejím organizátorům.

3. Korza občanů na pěší zóně v Praze

Na protest proti vojenské intervenci a následné normalizaci se stoupcí nezávislých skupin účastní denně od 1. do 21. srpna korza občanů na pěší zóně v Praze na Příkopech. Korza probíhá vždy mezi 17. a 18. hodinou, v posledních dnech se účastní kolem stovky osob.

4. Diskusní fóra na Karlově mostě

Počínaje 5. srpnem se denně koná po 20. hodině na Karlově mostě diskusní fórum, jehož se účastní kolem stovky lidí. Diskutuje se o různých současných společenských a politických problémech, Diskusní fóra jsou pozorována příslušníky Státní bezpečnosti; dne 7.8. byl příslušníky ~~Vezřejně~~ ~~XXXXXX~~ ~~XXXXXXXXXXXX~~

/pokračování zprávy č. 4/

veřejné bezpečnosti z fóra odveden jeden jeho účastník; jinak policie nezasáhla.

5. Odvolací řízení ve tr. věci Vladana Kočího

Veřejné zasedání vyššího vojenského soudu v Příbrami, který bude rozhodovat o odvolání Vladana Kočího, se bude konat ve čtvrtek 10.8. v 10 hodin v budově obvodového ~~sudu~~ vojenského soudu v Praze na náměstí Hrdinů na Penkráči. 25letý violoncellista Vladan Kočí se odvoláním domáhá zrušení rozsudku, jímž ho obvodový vojenský soud odsoudil dne 13.7. k trestu 16 měsíců odnětí svobody v I. NVS za nenastoupení základní vojenské služby. Vladan Kočí bude k soudnímu jednání předveden z vazby, v níž je od 5.6. 1989. /viz VIA 036-7, 038-3, 0842-6, 047-3/

6. Tři občané z jižních Čech ve vazbě za rozšiřování letáků

Dne 3. srpna byli zadrženi a později vzati do vazby tři občané z jižních Čech, a to Jiří Jelínek z Plané nad Lužnicí, Renata Pánová z Tábora a ing. Josef Reis, pravděpodobně z Českých Budějovic. Všichni jsou podezřelí z přečinu proti veřejnému pořádku, jehož se měli dopustit rozšiřováním letáků, vyzývajících k tiché manifestaci dne 20. srpna v Českých Budějovicích, která měla konat na protest proti vojenské intervenci do Československa v roce 1968. Jiří Jelínek, signatář Charty 77 a člen NMS, nar. 8.5. 1967, byl zadržen 3.8. večer a v jeho bytě v Plané nad Lužnicí byla provedena noční domovní prohlídka. Začala ve 23.45 hod. a skončila v 1.40. Nařídil ji npor. Pulec, vyšetřovatel VB z Tábora, a prováděli ji příslušníci KS SNB z Českých Budějovic: Fiala, Stárek, Turek, Pazourek a Pulec. Prohlídka byla provedena bez předchozího souhlasu prokurátora.

Jelínek je podezřelý z přečinu proti veřejnému pořádku, jehož se měl dopustit jedním tím, že před prvním májem rozšiřoval v Táboře a Sezimově Ústí letáky, vyzývajících k neúčasti na prvomájovém průvodu, jedním tím, že dne 3.8. rozšiřoval v těchto městech letáky vyzývajících k tiché demonstraci v Českých Budějovicích dne 20. srpna. Domovní prohlídka byla nařízena proto, žebylo podezření, že v jeho bytě je psací stroj, na němž byly letáky psány. Při prohlídce byl skutečně odňat psací stroj, dále dva kusy letáků, 5x text Několik vět, 13x semizdatová kniha od Luboše Rohouta * Demokratická revoluce a socialismus, dále rozmnožovací blány a byzervy, rozmnožovací a rámeček. Vazbu uvalila na Jiřího Jelínka okresní prokurátorka JUDr. Věra Nová. Jiří Jelínek je nemocen cukrovkou, bere dvakrát denně inzulin. Má dvě malé dcery: dvouletou a jednoměsíční. Jeho manželka se jmenuje Lenka Jelínková a její adresa je: Frumyšlová 455, 391 11 Planá nad Lužnicí. Renata Pánová je členkou Demokratické iniciativy. Je narozena 3.3. 1971, je prodavačkou potravin. Vscuvistostí a účastí na prvomájové manifestaci je stíhána pro tr. čin schvalování trestného činu. 1.5. u ní byla provedena domovní prohlídka. O jejím tehdejší stíhání, které není dosud ukončeno, informoval i VONS ve sdělení č. 1009. Renata Pánová byla zadržena spolu s ing. Josefem Reism krátce po půlnoci dne 3.8., když v Českých Budějovicích vylepovala plakáty, zvoucí na občany na nezávislou tichou demonstraci dne 20. srpna, která má být protestem proti vojenské intervenci z r. 1968. Téhož dne jí bylo vysloveno podezření a přečinu proti veřejnému pořádku a v jejím bytě, tj. v bytě její rodičů v ulici Politických vězňů 1632 v Táboře byla provedena domovní prohlídka. Nařídil ji mjr. JUDr. Trefný, přečin objasňuje por. Klímkáč. Prohlídku provedli příslušníci SNB Bambas a Klor. Později sdělila prokuratura rodičům, že Renata Pánová byla vzata do vazby. Podle neúplných zpráv je ve stejném právním postavení i ing. Josef Reis, který s ní údajně vylepoval plakáty. Bližší údaje o něm však nejsou známy; je členem Demokratické iniciativy. V řízení pro přečin Renaty Pánové nařídil soudce JUDr. Zdeněk Melichar hlavní líčení, které se má konat dne 18. srpna v 9 hodin v budově okresního soudu v Českých Budějovicích. její současná adresa je Renata Pánová, nar. 3.3. 1971, P.Ú. 11. P.S. 11, 371 56 České Budějovice.

7. Hlavní líčení s Vladimírem Šechovcovem odročeno

Ve zprávě VIA CS 046 - bod 7 jsme ~~uváděli~~ podrobně informovali o pří-
padu 23letého studenta matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Kar-
lovy v Praze Vladimíra Šechovcova, s nímž se vede již téměř rok trest-
ní řízení pro jeho účast na loňské manifestaci 21. srpna na Václavském
náměstí v Praze. Hlavní líčení, konané dne 3.8., bylo odročeno na 9.
srpen, protože se nedostavil hlavní svědek - velitel zásahu jednotek
SNB. Dne 9.8. bylo oznámeno, že hlavní líčení se opět odročuje, tento-
kráte na 19. září na 8.45 hod. Má se konat opět v místnosti č. 101
v budově obvodního soudu pro Prahu 1, Ovocný trh 14.

8. Další vývoj v trestní věci proti Petru Cibulkovi

Koncem června t.r. začalo seznamování s výsledky vyšetřování v trest-
ní věci proti Petru Cibulkovi /viz VIA CS 036, 6. bod/. Jak známo,
Petr Cibulka je od 14.10. 1988 ve vazbě v Brně-Bohunicích jako obvi-
něný z tr. činů pobuřování, nedovoleného podnikání a spekulace, jichž
se měl dopustit zejména rozšiřováním hudebního ~~materiálu~~ samizdatu.
Nyní došla zpráva z kruhů blízkých obhajobě, že Petr Cibulka stále
studuje vyšetřovací spis, obsahující mnoho tisíc stran, a to denně od 8
do 16 hodin. Je ve velmi dobrém psychickém stavu a těší se na projedná-
vání věci u soudu. Všechno totiž nadvědčuje tomu, že po došetření věci
bude prokázáno, že nejen že neměl z rozšiřování hudebních nahrávek
žádný zisk, nýbrž že tato činnost byla značně ztrátová. Tento názor ne-
zastává pouze Petr Cibulka, nýbrž i jeho obhájce. Vzhledem k velkému
rozsehu celé věci se očekává, že hlavní líčení by se ~~mě~~ mohlo konat
na podzim nebo v zimě. Petr Cibulka dostal do věznic hanlivý dopis,
podepsaný jménem všech dělníků n.p. Motorpal Jihlava ~~XXXXXXXXXXXX~~ Jo-
sefem Jarolínkem. VB v Polné odložila tr. oznámení na pisatele tohoto
dopisu, neboť bylo zjištěno, že jde o smyšlenou osobu, která v Motor-
palu nepracuje a na uvedené adrese nebydlí. Obhájce P. Cibulky dr. Ji-
ří Machourek vyjádřil uspokojení nad tím, že VB zjistila, že dělníci
Motorpalu nemají s tímto nechutným dopisem nic společného. Nadále tr-
vají potíže s korespondencí Petra Cibulky. Ačkoliv korespondence ob-
viněného s obhájcem nepodléhá podle tr. řádu od zehájení seznamování
s výsledky vyšetřování cenzuře, odmítá správa věznic převzít dopis
od P. Cibulky pro jeho obhájce v zalepené obálce. Stížnost dr. Machour-
ka na tento postup vězenské správy ~~starší~~ ^{zamítl} prokurátor Krajské pro-
kuraturny v Brně JUDr. Pavel Indra jako nedůvodnou a dr. Machourek po-
žádal, aby toto jeho stanovisko bylo přezkoumáno Generální prokuraturou.

9. K trestnímu stíhání Jakuba Dubského

Jak jsme již oznámili /viz VIA CS 039, bod 9 a VIA CS 045, bod 9/, je
od 29.6. ve vazbě Jakub Dubský, syn signatářů Charty 77 PhDr. Ivana
Dubského a Ireny Dubské. Spolu s třemi dalšími muži je obviněn z účas-
ti na tr. činu záškodnictví, jehož se v letech 1984 až 1987 měla do-
pouštět údajně neofašistická skupina v severních a středních Čechách.
I když je vyšetřování proti více než třiceti členům této skupiny již
dávno skončeno a obvinění jsou již dva roky ve vazbě, snaží se Státní
bezpečnost v rámci kampaně proti Chartě 77 a proti provolání Něko-
lik vět dodatečně prokázat, že mezi čtyřmi muži, uvězněnými koncem
června t.r., a neofašistickou skupinou existovalo nějaké spojení a
dále, že tito čtyři obvinění se účastnili činnosti nezávislých skupin.
Podle dosavadních zpráv je tato snaha neúspěšná. Z kruhů blízkých pří-
buzných Jakuba Dubského jsme se dozvěděli podrobnosti o pěti výsledcích
jímž byl J. Dubský podroben v prvních čtrnácti dnech své vazby. Vyše-
třovatel vyslyší Jakuba Dubského ~~o to~~, zda byl v létě roku ~~1985~~
v restauraci Krobián a téhož roku v restauraci Říp ve Štětí, a nazna-
čuje přitom, že s tím mohl setkat s někým ze stíhané skupiny. Jakub Dub-
ský však v těchto restauracích nikdy nebyl. Během dosavadního vyšetřo-
vání ~~však~~ nebyl předložen ani náznak důkazu, že údajné známosti Jaku-
ba Dubského s členy záškodnické skupiny, by měly mít kriminální povahu.
Takový důkaz, byť falešný, zřejmě ani neexistuje. Nepřímo o tom svědčí
i skutečnost, že vyšetřovatel StB ~~zamítl~~ ^{zamítl} obhájce ~~nahlídnout~~ do spisu

Podat

(pokračování bodu 9/

obhájce se chtěl přesvědčit, jaké dosavadní výsledky vyšetřování jsou v rozporu s obhajobou Jakuba Dubského, že zřejmě se nijak neúčastnil trestného činu záškodnictví, ale že ~~že~~ jeho pachatele ani nezná. Pokud by se potvrdil předpoklad, že Jakub Dubský a další tři muži vzati do vazby koncem června t.r. byli z účasti na záškodnictví obviněni bez důkazů o této účasti, znamenalo by to, že byl hrubým způsobem porušen zákon a lidé, o nichž se od počátku vědělo, že jsou nevinní, jsou ve vazbě ~~proto~~ jen proto, aby se posloužilo zájmům držitelů státní moci v jejich boji proti rozšiřujícím se občanským aktivitám.

10. Již 1 005 občanů protestuje proti trestnímu stíhání Františka Stárka

Případ Františka Stárka, vydavatele undergroundových časopisů Vokno a Voknoviny, který byl 28.6. odsouzen okresním soudem v Ústí nad Orlicí ke dvěma a půl roku odnětí svobody a čeká nyní ve vazbě na odvolací řízení, vzbuzuje stále větší zájem československých občanů. Již 1 005 lidí se připojilo k petici, rozšiřované Výborem na obrenu Františka Stárka. Oznámil to nejvyšším státním orgánům tento výbor dopisem z 26.7., v němž uvádí jména 177 občanů, kteří se k petici připojili od 18.7., tedy za osm dní. /Viz VIA CS 044, bod 5 a VIA CS 045 bod 13/ Jak jsme již oznámili byl soudní spis s odvoláními Františka Stárka a jeho družky Ivy Vojtkové, která je na svobodě, zaslán v polovině července krajskému soudu v Hradci Králové, kde se nakonec podařilo přimět jednoho soudce, JUDr. Špryňara, aby věc převzal. Očekává se, že v příštích dnech nařídí tento soudce veřejné zasedání, v němž bude krajský soud o odvoláních rozhodovat.

11. Trestní postihy za rozšiřování petice Několik vět

Jak oznámily dne 28.7. sdělovací prostředky, bylo 26.7. zahájeno trestní stíhání ve věci pobořování, jehož se měli dopustit neznámí pachatelé koncipováním a rozšiřováním provolání Několik vět. Zahraniční sdělovací prostředky i mnozí čs. občané interpretovali tuto zprávu tak, jakoby byly stíhány konkrétní osoby. Přispěla k tomu i řada domovních prohlídek, provedených dne 27.7. - zatím se nám podařilo zjistit, že jich bylo osm a čtyři další v souvislosti s činností klubu za socialistickou přestavbu Obroda. /Viz VIA CS 046, bod 9, 048, bod 3/ Osoby, v jejichž bytech byly prohlídky provedeny, však nejsou ani trestně stíhány a podezřelé a pokud byly vyslechnuty, tedy jako svědci. Několik čs. občanů je mimo ^{to} trestní stíhání ve věci však v přečinovém řízení. Přečinu veřejného pořádku se měli dopustit tím, že dávali podepisovat petici Několik vět resp. její text rozšiřovali. Kromě Jiřího Fajmona z Liberce a Miroslava Crhy z Frachatic, o nichž jsme informovali/ viz VIA CS 044 4.bod a 046, 9. bod/ jde ještě o 31 letého Jana Jandu, který je stejně jako Miroslav Crha dělníkem na pile ve Zbytinách u Volar a který je spolu s ním podezřelý, že obcházel občany v okolí Volar a dával jim podepisovat provolání Několik vět. Spolu s nimi je vedeno řízení o přečinu s Oliverem Kuckou, 30 letým dřevorubcem ze Strážného u Volar. Přečin těchto tří podezřelých objasňuje por. Bejčík z místního oddělení VB ve Volerech. Od 4.8. je vedeno přečinové řízení s Petrem Šukákem z Ostravy, a to v souvislosti s rozšiřováním Několik vět a letáčku Nezávislého mírového sdružení. Stejně jsou postiženi i čtyři prostějovští občané, z nichž se nám podařilo zjistit pouze jméno Petra Kumžáka. Za rozšiřování provolání Několik vět a za sbírání podpisů je postižen přečinovým řízením také Stanislav Salus ze Ždaru nad Sázavou, řízení s nimi bylo zahájeno 7.8. Z různých míst republiky přicházejí zprávy o výsledcích na provolání Několik vět, zejména na rozšiřování jeho textu a na sbírání podpisů. Občané, s nimiž je vedeno řízení pro přečin proti veřejnému pořádku, mohou být potrestáni vězením do 6 měsíců nebo peněžitým trestem do 20 000 Kčs nebo obojím trestem. Dne 8.8. byla v Praze zadržena Jarmila Stibicová z Pardubic a na oddělení VB ve Vyšehradské ulici jí bylo zabaveno několik podpisových archů provolání Několik vět. Archy obsaho-

/pokračování zprávy 11/

velky asi 70-80 podpisů. Dále jí byly zabaveny materiály Demokratické iniciativy. Odezření z přečinu jí vzneseno nebylo, byla později vysláchnuta na oddělení StB v Bartolomějské ulici jako svědek.

12. Jaké k represím proti Obrodě

Dodatečně oznamujeme, že v serii domovních prohlídek, provedených dne 27.7. ve věci pobuřování v souvislosti s provoláním Školík vět a dále ve věci hanobení státu a jeho představitelů v souvislosti s texty klubu za socialistickou přestavbu Obrody byla provedena domovní prohlídka také u Josefa Komrče, bývalého tajemníka MV KSC v Praze, a to v jeho bytě Na okraji 58, Praha 6 - Veveřelín. "Zá-
podněna byla stejně jako v případě dalších prohlídek u členů vedení Obrody, tedy Miloše Hájka, Vladimíra Kolmistra a manželů Věnce a Štěpána Šilhánových. Zásahy proti Obrodě jsou v posledních dnech časté, její členové jsou přepadení na ulici a jsou jim odnímány písemné materiály, StB je předvádí k výsledkům a občas střeží jejich byty /viz VIA CS 046, 3. bod a 9. bod, CS 047, 11. bod/. "ze 3.8. by-
li tři členové výkonného výboru Obrody, a to Miloš Hájek, Vladimír Kolmistr a Věnek Šilhán ~~zastaveni~~ předvedeni na oddělení VB, kde jim přítomný prokurátor vyslovil varování.

13. Další represie proti polsko-čs. solidaritě

Dne 9.8. zabránily čs. pohraniční orgány Mieczyslawu Piotrowskému, aby pokračoval v cestě vlakem z Polska do Československa. Mieczyslaw Piotrowski cestoval do Vídně, Československem chtěl pouze projet. Měl v pořádku cestovní doklady, polské pohraniční orgány ho řádně odvezly. Mieczyslaw Piotrowski je jedním z předních aktivistů "olsko-čs. solidarity a spoluvydavatelem jejího bulletinu, který vychází v polštině ve Vratislavi ve Slezsku.

14. Dopis A. Dubčeka a O. Černíka ústředním výborům komunistických stran pěti intervenčních států

Italská Unita přinesla dne 4.8. zprávu, že bývalý první tajemník ÚV KSC Alexandr Dubček a bývalý člen předsednictva ÚV KSC a předseda čs. vlády Oldřich Černík se obrátili na ústřední výbory komunistické strany Sovětského svazu, Sjednocené socialistické strany Německa, bulharské komunistické strany, Polské sjednocené dělnické strany a ~~švédské~~ socialistické dělnické strany a vyzvali je, aby přehodnotili svůj postoj k vojenské intervenci ze srpna 1968 do Československa. ~~Čs. agentura se podařilo zjistit pouze tolik, že takový dopis oba bývalí politici skutečně odeslali již 20. června, že se však dosud nerozhodli jeho obsah zveřejnit. Pokud jde o Oldřicha Černíka, je to jeho první vystoupení po dvaceti letech, které strávil v politickém ústraní.~~

15. Zpráva předsednictva ÚV KSC

Na jednání předsednictva ÚV KSC dne 21.7. byl schválen dopis, který byl zaslán k neodkladnému projednání v představenstvech krajských výborů, městských výborů v Praze ~~zastupujících výborů KSC~~ a v Vratislavě a okresních výborů KSC, s tím, že s jeho obsahem se mají seznámit výbory základních org. nížeří KSC a podle místních podmínek mají přijmout potřebné závěry a opatření. V dopise se nejprve uvádí, jak většina obyvatel se souhlasem přijímá opatření strany, zaměřená k přestavbě a demokratizaci společnosti. Dopis je však věnován silám, které se úsilí strany snaží narušovat. Popisuje se stupňování aktivit těchto sil a doslova se uvádí: "Radikálními osobami z řad signatářů Charty 77 a s ní spojených skupin je prosazována konfrontační linie, otevřeně zaměřená proti politice KSC a její vedoucí úroveň ve společnosti. ...Druhou linií, tzv. reformní, tvoří část bývalých funkcionářů KSC, vyloučených pro pravicové postoje, a bývalí členové socialistické strany. Tyto osoby zformovaly "klub za socialistickou přestavbu - Obroda. Jeho prostřednictvím chtějí získat vliv především na masu bývalých členů KSC, jejichž jménem vystupují." V dopise předsednictva ÚV KSC ~~XXXXXXXXXX~~ se dále píše

/pokračování z rávy č. 15/

o materiálech, chystaných Obrodou a o "emigrantských seskupeních a ideoverzních centrech", jakž i zahraničních vysílačkách. "Prohlubuje se internacionalizace opoziční činnosti a obdobnými seskupeními v se-
mích socialistického společenství", uvádí se v dopise, "Intenzivní čin-
nost vyvíjí tzv. Východoevropská informační agentura, která plní funk-
ci informačně koordinačního centra disidentských hnutí v ČSSR, SSSR,
NDR a PLR". Další část dopisu předsednictva ÚV KSČ je věnována nastá-
vajícím srpnovým dnům. Nepřátelské síly věnují přípravě provokačních
a konfrontačních akcí u příležitosti 21. výročí internacionální pomo-
ci států Varšavské smlouvy v roce 1968 mimořádnou pozornost, tvrdí se
v dopise. "Exponenti tzv. nezávislých iniciativ doufají, že se jim po-
dáří zapojit část veřejnosti do demonstrace, kterou připravují do cen-
tra Prahy na 20.8. tohoto roku pod heslem "Za politiku Gorbačova, za
skutečnou přestavbu". Radikální část opozice kalkuluje s tím, že při
ní dojde ke střetu s bezpečnostními silami. Umírněnější křídlo prose-
zuje formu klidného "korze" demonstrujících, jež se podle jejich mí-
nění osvědčila již 19.6. 1969 na pěší zóně, neboť omazuje sázkrok Bez-
pečnosti. Datum 20.8. bylo zvoleno proto, aby se akce mohli zúčastnit
i mimopřátelí stoupenci. Některé poznatky nasvědčují tomu, že následu-
jící den se pravděpodobně pokusí o veřejné vystoupení v Brně, vstřevě a dal-
ších místech. Právě v této souvislosti je třeba vidět škodlivost a ne-
bezpečí takových nátlakových akcí, jakou je podpisová kampaň k výzvě
Několik vět." Dopis přiznává, že petice Několik vět "ovlivnila část
nějí veřejnosti, která plně nepochopila její nebezpečnost a pravou pod-
statu." V dopise se dále hovoří o úsilí nezávislých sil o přehodnoce-
ní vojenské intervence ze srpna 1968 a připomíná se, že na ústřední
výbory stran pěti intervenujících států se s touto žádostí nedávno o-
brátili i A. Dubček a O. Černík. Dopis vybízí členy strany k bázlosti
a k aktivnímu odmítání působení nezávislých skupin. "K zabezpečení po-
litičké stability ... budou v užity všechny zákonné prostředky", uvádí
se v dopise. V nezávislém prostředí je tento dopis předsednictva ÚV
KSČ přijímán s určitými rozpaky. Nejistota pramení z toho, že podle
názoru jedněch jde o pouhé omýly policistů, kteří buď záměrně nebo
bezděčně podávají vedení strany mylné informace, tedy např. o datu 20.
8., o heslu s jménem Gorbačova, o kalkulování s tím, že při ní dojde
ke střetu s bezpečnostními silami. Jiní však soudí, že mystifikace
stranické veřejnosti je záměrným dílem samotného vedení, které uměle
zvyšuje společenské napětí a snaží se vyvolat co největší konfrontaci.
V nezávislém prostředí se dokonce vyskytly názory, že formulace dopi-
su nasvědčují tomu, že stranické vedení uvažuje o vyhlášení nové po-
litičké linie podle vzoru NDR, neboť rozpory mezi deklarovanými zá-
měry a skutečnou činností jsou v Československu už příliš zjevné.

16. Operativní zpráva č. 6

Ve zprávě č. 6 tohoto dopisu jsme mylně informovaně uvedli, že dne 3.8.
byl zadržán a později vzat do vazby i ing. Josef Reis. O jeho zadrže-
ní byla u něj provedena domovní prohlídka, nebyla však na něj uvalena
vazba. "Levní líčení, které je napříseno na 18. srpna do jedné síně
číslo 12 v přízemí okresního soudu v Českých Budějovicích, se bude ko-
nat s ním i s Renatou Pánovou, která je ve vazbě. Ve vazbě zůstává rov-
něž Jiří Melník z Páně nad Lužnicí

17. Pochod "avličkovy mládeže"

Dne 29.7. 1969 uspořádala nezávislá iniciativa "avličkovy mládeže" vzpo-
mínkový pochod ke 133. výročí úmrtí Karla Havlíčka Borovského. Třasu,
vedoucí z "avličkova Brodu do Havlíčkovy Borové, známou jako Havlíčko-
va stezka, absolvovalo kolem stovky účastníků. V "avličkově Borové si
všichni účastníci pochodu znovu připomněli postavu velikého demokrata
Karla Havlíčka, organizátoři z řad "avličkovy mládeže" všem přítomným
objasnili příčiny vzniku iniciativy a taktéž vyslovili svá stanoviska

/pokračování zprávy č. 22/
 vání, které by umožnilo policejním a miličním útvarům jít do krvavého střetu", uvádí se v prohlášení. Obroda doporučuje, aby lidé využili svých argumentů v diskusích na pracovištích, ve vědeckých a kulturních institucích, ve sdělovacích prostředcích apod. Druhé veřejné prohlášení klubu Obroda vydal dne 9.8. její výkonný výbor. Je reakcí na dopis předsednictva ÚV KSČ, který byl koncem července zaslán krajským a okresním výborům strany. Zjevně nepravdivá pasáž tohoto dopisu, uvádějící, že na 20. srpna připravují nezávislé iniciativy demonstraci pod heslem "Za politiku Gorbačova, za skutečnou přestavbu", a další nepravdivé údaje vedou Obrodu k závěru, že jde o provokaci a promyšlený pokus vytvořit záminku k represím. Před jejich použitím Obroda znovu mocenské orgány varuje a vítá nabídku kardinála Tomáše na zprostředkování celospolečenského dialogu. Pokud jde o členy samotné Obrody, rozhodli se nezúčastnit se občanských protestů při výročí 21. srpna. "dopis vůči všemu, co symbolizuje jednadvačatý srpen, není vázán na toto datum".

23. Charta 77 a další nezávislé iniciativy píší do Evropského parlamentu
 Dne 9. 8. zaslala Charta 77 a další nezávislé iniciativy Evropskému parlamentu do Štrasburku dopis, k němuž přikládá jako přílohu dopis z 3. července/ viz VIA CS 040, 3. bod/, jímž se představitelé Charty 77, DI, NMS, KPP, MKJL, ČSHV, HOS, SPUSA, ČD a KULP obrátili na parlamenty a předsedy vlád Bulbarska, Maďarska, NDR, Polska a SSSR s žádostí, aby tyto parlamenty a vlády revidovaly své postoje k srpnové invazi. V dopise do Štrasburku se uvádí, že čs. nezávislé iniciativy nedostaly zatím z těchto zemí žádnou odpověď. Obracují se proto na Evropský parlament, aby se otázkou vojenské intervence do Československa před 21 rokem zabýval. Poukazují zejména na to, že invaze do Československa byla největší vojenskou operací v Evropě po druhé světové válce a že značnou měrou přispěla ke zhoršení mezinárodních vztahů v evropském kontextu. Po odeslání tohoto dopisu byly však zaznamenány první kroky, naznačující změnu postojů oficiálních míst ve východoevropských zemích. Podle zástupce vedoucího oddělení ÚV MSDS ~~Imre Szókaie~~ pro mezinárodní vztahy Imre Szókaie se projevuje v otázce vojenské intervence ze srpna 1968 v Maďarské socialistické dělnické straně určitý pokrok; on osobně ji označil za nesprávnou také. Komunističtí intelektuálové z Budapešti požadují již otevřeně odsouzení vojenské invaze ze srpna 1968. Dne 11. 8. přijal polský Senát jednomyslně rezoluci, v níž tuto vojenskou intervenci jednoznačně odsuzuje.
24. Charta 77 k výstavbě koksárny u Stonavy
 Charta 77 vydala dne 8. 8. dokument č. 53/89 - Stanovisko k výstavbě koksárny u Stonavy. Připomíná se v něm současné jednání mezi vládami ČSSR, PLR a NDR, které vyústilo v dohodu o spolupráci v oblasti životního prostředí. Výstavba obří koksárny u Stonavy na Karvínsku v těsné blízkosti polských hranic je podle názoru Charty 77 v rozporu s vyjádřením čs. premiéra Adamce, že československá vláda nedá souhlas k výstavbě kapacit, které by znečišťovaly životní prostředí sousedních zemí. Výstavba koksárny vrhá stín na čs.-polské vztahy, a to nikoliv pouze na diplomatické úrovni. Polská veřejnost i odborníci jsou zneklidněni tím, že působením převládajících větrů dopadne až 80% emisí na polské území. Obávají se rovněž ohrožení zásobní nádrže pitné vody v blízkém Goczalkovickém jezeře, znečištění řek Olše a Odry, hynutí lesů a devastace rekreační oblasti polských Beskyd. Všechny tyto obavy Charta 77 sdílí. Snížení výkonu koksárny na polovinu, o němž nyní uvažuje čs. vláda, považuje Charta 77 za nedostatečné a požaduje, pokud neexistují záruky, že se životní prostředí provozem koksárny nebude zhoršovat, bezpodmínečné zastavení její výstavby. Neboť, jak uvádí v závěru dokumentu Charty 77, "kromě čistého ovzduší je ohrožena rovněž atmosféra vzájemného přátelství a porozumění mezi lidmi na obou stranách společné hranice".
25. Dopis prezidentu republiky z Polska

letech.

29. Rozsudek nad Vladanem Kočím pravomocný
 VONS vydal dne 10. 8. sdělení č. 1053, v němž informuje o odvolacím řízení v tr. věci proti odpěračů vojenské služby z důvodů náboženského přesvědčení Vladana Kočího. Rozsudek obvodového vojenského soudu z 13. 7., jímž byl Vladan Kočí za nenastoupení vojenské služby odsouzen k 16 měsícům odnětí svobody, byl dne 10. 8. potvrzen vyšším vojenským soudem, který zamítl odvolání obžalovaného. Do začátku výkonu trestu, k němuž má dojít již v příštích dnech, však doud propustil Vladana Kočího na svobodu. Vladan Kočí byl ve vazbě od 5. 6. a již vloni byl za nenastoupení vojenské služby odsouzen; větší část trestu mu však byla tehdy amnestována. Obhájce Vladana Kočího podal nyní žádost o odklad výkonu trestu v souvislosti s žádostí Vladana Kočího o povolení vystěhování z Československa.
30. Pohřeb signatáře Charty Oldřicha Kleina
 Jak jsme již oznámili /VIA CS 048, 5. bod/ zemřel dne 29. 7. v Chomutově Oldřich Klein. Poslední rozloučení s tímto signatářem Charty se konalo 7. 8. v mosteckém krematoriu. Signatáři Charty 77 Karel Mrázek a Zdeněk Kulík položili ke katafalku kytice s nápisy Poslední sbohem od Charty 77 a Vzpomínáme - Charta 77. Po pohřbu se přátelé Oldřicha Kleina z nezávislých iniciativ sešli v jednom bytě a vzpomínali na jeho život a působení. Policie nezasáhla.
31. Pietní akt za oběti v Hirošimě
 Dne 6. 8. v poledne se mělo konat na náměstí v Olomouci pietní shromáždění za oběti výbuchu atomové bomby v Hirošimě před 44 lety. Zásahem Státní a Veřejné bezpečnosti byl tento pietní akt zmařen, policie rozehnala asi 80 lidí, přičemž některé z nich krátkodobě zadržela vyslýchala. Přesto se kolem 17. hodiny dostalo 7 aktivistů nezávislých iniciativ k orloji na náměstí a zapálili zde svíčky.
32. Mírové skupiny z Východu a Západu za všeobecný zákaz jaderných zkoušek
 K 7. 8. 1989 vydala tři mírová hnutí, a to Nezávislé mírové sdružení z Československa, Mezicírkevní mírová rada z Nizozemí a holandská Pax Christi petici adresovanou jaderným mocnostem, v níž požadují svolání konference, která by rozšířila dosavadní smlouvu o omezení zákezu jaderných zkoušek na zákaz všeobecný. Petice vznikla u příležitosti 26. výročí dosavadní smlouvy a u příležitosti výročí svržení atomových bomb na Hirošimu a Nagasaki. Nizozemští i čs. míroví aktivisté navštívili dne 7. 8. velvyslanectví jaderných mocností ve svých zemích, aby jim petici předali. V Nizozemí přijali petici pracovníci všech navštívených velvyslanectví, s výjimkou čínského. V Praze byli zástupci NMS přijati na velvyslanectvích USA, Velké Británie a Francie; v rozhovorech s politickými rady těchto zastupitelství vyložili svá stanoviska a vyslechli výklad diplomatů. Přijetí bylo přátelské. Pracovníci sovětského velvyslanectví se omluvili, že se zástupci NMS nemohou pro nedostatek času jednat a přijali petici pouze v písemné formě. Pracovníci čínského velvyslanectví odmítli nejen se zástupci NMS jednat, nýbrž i petici převzít. Byla jim proto poslána poštou.

SERVIS VIA CS 049 UKONČEN 11. 8. 1989